

Tychy, dnia 28 listopada 2022 r.

PPZK.081.01.2022

URZĄD MIASTA TYCHY	
Wydział Administracyjny	
Kancelaria Ogólna	
Wpł.	2022 -11- 28
L.dz. DUK	Podpis
Znak sprawy 94817 20	

Wydział Kontroli

Urzędu Miasta Tychy

Dotyczy: Protokołu kontroli planowej przeprowadzonej w Placówce Pieczy Zastępczej „Kwadrat” oraz w jednostkach obsługiwanych – Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej nr 1 i 2 w Tychach w dniach od 29 sierpnia do 30 września 2022 r.

W nawiązaniu do Protokołu nr DUK.1711.6.2022, DUK.1711.7.2022 DUK.1711.8.2022 z dnia 21 listopada 2022 r. odnośnie stwierdzonych nieprawidłowości wyjaśniam co następuje:

4.1. Podstawa funkcjonowania jednostki i unormowania wewnętrzne

Wyjaśnienia i uwagi do ustaleń kontroli: „Podstawa funkcjonowania jednostki i unormowania wewnętrzne”, dotyczy POW Nr 1 i POW Nr 2 oraz do zarzutu opieszałości w przygotowaniu uchwał oraz niezastosowanie się do wytycznych wskazanych przez organ nadzoru.

Placówki rozpoczęły swoją działalność z dniem 01 stycznia 2019 roku na podstawie zezwoleń Wojewody Śląskiego odpowiednio z dnia 27 grudnia 2018 r. oraz z dnia 28 grudnia 2018 roku i stan ten wbrew twierdzeniom Kontrolujących trwa nieprzerwanie do chwili obecnej. Zezwolenia zostały wydane w formie indywidualnych decyzji administracyjnych na podstawie art. 106 ust. 1-7 ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej wg stanu prawnego zapisanego w ustawie ogłoszonej w Dz.U. z roku 2018, poz. 998 z późniejszymi zmianami. Istotnym warunkiem było złożenie projektu statutow i regulaminów organizacyjnych Placówek (art. 106 ust. 4 pkt 2 lit. g), h). Projekty (zapisy i treść) tych dokumentów zostały zweryfikowane przez służby nadzoru UW i bez uwag przyjęte przez Wojewodę Śląskiego, co zostało potwierdzone wydanymi zezwoleniami.

Uwagi do zapisów statutow, § 8 i § 9 ust. 2, pojawiły się dopiero w rozstrzygnięciach nadzorczych z miesiąca stycznia 2019 roku. Ich zasadność potwierdził WSA w Gliwicach w wyrokach z maja i czerwca 2020 roku. Wyroki zostały doręczone do Rady Miasta w sierpniu i wrześniu 2020 roku. Wobec czego dopracowano te zapisy do ostatecznej wersji

statutów, a stosowne uchwały podjęto ze względu na przerwę w pracy Rady Miasta w miesiącu lutym 2021 roku.

Uwaga! Ten sam organ tj. Wojewoda Śląski mając pełne nieograniczone prawo do kontroli treści statutów i regulaminów nie wniósł żadnych zastrzeżeń do ich treści, po czym badając ponownie przyjętą przez Radę Miasta w formie uchwały tą samą treść wskazuje na naruszenie prawa wskutek naruszenia zapisami statutów, artykułów 101 ust. 2 i 103 ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej.

Ta sytuacja wywołana sprzecznymi stanowiskami wypracowanymi przez pracowników UW i potwierdzona przez Wojewodę została dopiero zweryfikowana w wyrokach WSA z 2020 roku i do tego rozstrzygnięcia zastosowały się zarówno Rada Miasta w uchwale z miesiąca lutego 2021 roku oraz Placówki. Wyroki WSA umożliwiły również wyeliminowanie z obrotu prawnego wadliwego rozstrzygnięcia nadzorczego z 2019 roku (treść uzasadnienia i treść wniesionej skargi przez Miasto) i popełnianego notorycznie przez Nadzór Prawny Wojewody błędu polegającego na uznaniu statutu jednostki organizacyjnej jako aktu prawa miejscowego, a który w rzeczywistości jest aktem wewnętrznym i nie podlega publikacji !!!). Wadliwe więc, rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody Śląskiego z dnia 25 stycznia 2019 roku stało się rzeczywistym i wyłącznym powodem braku obowiązywania statutów Placówek od 01 lutego 2019 roku.

Natomiast, co do braku podstaw prawnych do nadawania uchwale mocy wstecznej to po pierwsze uchwałąm nie nadano mocy wstecznej, albowiem uchwały weszły w życie z dniem podjęcia tj. z dniem 21 lutego 2021 roku. Zapis paragrafu pierwszego przedmiotowych uchwał, że Placówki zostały utworzone z dniem 01 stycznia 2019 jest zgodny z obowiązującym w tym czasie stanem prawnym w tym również wydanym w tym samym stanie prawnym zezwoleniem Wojewody. Tym bardziej treść paragrafu pierwszego uchwały nie stanowi jak twierdzą Kontrolujący nadania mocy wstecznej dla podjętych przez Radę Miasta uchwał. Stanowi natomiast, paragraf pierwszy uchwał wyłącznie potwierdzenie daty rozpoczęcia działalności przez Placówki, a po drugie, treścią zasady *lex retro non agit* jest zakaz nadawania prawu mocy wstecznej, który zakazuje regulacji przez prawo zdarzeń prawnych i ich skutków zrealizowanych w czasie, gdy konkretny przepis jeszcze nie obowiązywał i winno być oceniane na podstawie przepisów które obowiązywały w okresie utworzenia Placówek, a to oznacza, że obowiązujących w dacie utworzenia Placówek i nadania im statutów. W tym przypadku obowiązywały zezwolenia wydane przez Wojewodę oraz uchwała NR IV/83/19 Rady Miasta Tychy z dnia 31 stycznia 2019 roku w sprawie wskazania Placówki Pieczy Zastępczej „Kwadrat” jako jednostki obsługującej.

Zarzut opieszałości co do opracowania i wprowadzenia regulaminów organizacyjnych Placówek (data wejścia w życie regulaminów tj. POW Nr 1 i POW Nr 2) oraz niezastosowanie się do wytycznych wskazanych przez organ nadzoru jest nieuzasadniony

i przez to wadliwy w świetle m. in. przywołanej uchwały oraz obowiązującego zezwolenia Wojewody Śląskiego.

Reasumując, ze względu na nieprawidłową ocenę stanu faktycznego i prawnego oraz wadliwą interpretację i zastosowanie prawa przez Kontrolujących, wnioskuję o wykreślenie w całości z „Protokołu kontroli” punktu 4.1 „Podstawa funkcjonowania jednostki i unormowania wewnętrzne”.

4.3. Prawdliwość ujmowania operacji gospodarczych w księgach rachunkowych

- wydatki związane z zakupem okularów korekcyjnych oraz sensorów do pomiaru glikemii dla wychowanków, które ujmowane są w § 4210 zamiast w § 4230, wynikają z różnych interpretacji tego przepisu;
- brak ujęcia zaangażowania wydatków wynikających z umów zawartych na usługi medycyny pracy oraz wynagrodzeń osobowych pracowników wraz z pochodnymi: wydatki na usługi medycyny pracy są angażowane na podstawie otrzymywanych faktur, natomiast wydatki na wynagrodzenia osobowe pracowników wraz z pochodnymi są angażowane na podstawie list płac;
- niesporządzenie not korygujących do faktur wyszczególnionych w protokołach, których wartość nie przekraczała kwoty 450 zł – w tych przypadkach kierowano się zapisem art. 106e ust. 5 pkt 3.

4.4. Weryfikacja wypłaconych nagród jubileuszowych, odpraw emerytalnych, ekwiwalentów za niewykorzystany urlop oraz wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych i pracę w porze nocnej

- wynagrodzenie za godziny nadliczbowe wypłacane jest zgodnie z obowiązującymi przepisami, natomiast zapisy regulaminowe zostaną uściślone w tym zakresie tak, aby nie budziły żadnych wątpliwości;
- pisemne polecenie pracy w godzinach nadliczbowych – z uwagi na charakter działalności placówki nie zawsze jest możliwe wystawienie takiego polecenia przed rozpoczęciem przez pracownika pracy w godzinach nadliczbowych. Zgodnie z zakresem czynności Dyrektora nie zachodzi konieczność wydania pisemnego polecenia pracy w godzinach nadliczbowych. Natomiast przepis zawarty w Regulaminie pracy może dotyczyć w szczególności sytuacji odmowy ze strony Pracownika wykonania tego polecenia.

4.5. PPZK, 4.6. POW 1 i 2. Gospodarka majątkiem trwałym i inwentaryzacja

- odnośnie zapisu dotyczącego elementów wyposażenia bez numerów inwentarzowych informuję, iż są to przedmioty pochodzące z darowizn osób, które nie wyraziły zgody na udostępnienie swoich danych.

4.6. PPZK, 4.7. POW 1 i 2. Ustalenie i przekazanie odpisu na ZFŚS oraz prawidłowość przyznawanych świadczeń

- Placówka Pieczy Zastępczej „Kwadrat” wraz z Placówką Opiekuńczo-Wychowawczą nr 1 i 2 wprowadziły wspólną działalność socjalną w rozumieniu art. 9 ust. 1 ustawy zakładowym funduszu świadczeń socjalnych. Podstawą funkcjonowania wspólnej działalności socjalnej jest Porozumienie o prowadzeniu wspólnej działalności socjalnej, Regulamin Wspólnego Funduszu Świadczeń Socjalnych oraz ustawa o ZFŚS wraz z przepisami wykonawczymi. Środki gromadzone na rachunku bankowym tworzą wspólny zakładowy fundusz świadczeń socjalnych i pochodzą z corocznych odpisów oraz zwiększeń naliczanych przez każdego z Pracodawców, zgodnie z ustawą o ZFŚS. Głównym założeniem prowadzenia wspólnej działalności socjalnej jest stosowanie jednakowych zasad przyznawania pomocy, o której mowa w Porozumieniu i Regulaminie wobec Pracowników PPZK. POW1 i POW2. W związku z wprowadzeniem wspólnej działalności socjalnej, Pracodawcy nie prowadzą już odrębnych rachunków na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych i jedynym wyodrębnionym rachunkiem jest „wspólny” rachunek bankowy. Ponadto Placówka Pieczy Zastępczej „Kwadrat”, która na mocy Porozumienia została ustanowiona organizatorem i koordynatorem wspólnej działalności socjalnej dokonuje wypłat dla Pracowników i to ona prowadzi ewidencję księgową wypłacanych świadczeń. Koszty związane z prowadzeniem „wspólnego” rachunku bankowego ponosi koordynator. Ten sposób organizacji działalności socjalnej został zaakceptowany przez obsługę prawną Placówki. Ponadto prowadzenie jednego „wspólnego” rachunku bankowego dla trzech placówek jest możliwe, o czym świadczy stanowisko Dyrektora Izby Skarbowej w Warszawie z dnia 3 listopada 2015 r. o sygnaturze IPPB6/4510-268/15-2/AG. Zgodnie z tym stanowiskiem, zarówno w ustawie o ZFŚS jak i ustawach podatkowych brak jest podstawy prawnej zobowiązujących do prowadzenia odrębnych rachunków przez Pracodawców tworzących wspólną działalność socjalną. Pragnę również podkreślić, iż wiele placówek opiekuńczo-wychowawczych również prowadzi wspólną obsługę socjalną przy zastosowaniu jednego „wspólnego” rachunku bankowego.

4.8. Ewidencja i wykorzystanie środków ze świadczenia wychowawczego

- środki pochodzące ze świadczenia 500+ są wydatkowane zgodnie z obowiązującymi przepisami;
- karty odzieżowe nie są dokumentem księgowym i przede wszystkim mają charakter informacyjny dla wychowanka tj. jaka odzież została mu przekazana. W karcie odzieży wychowawcy uwzględniają zakupy odzieży ze środków budżetowych, mogą również uwzględniać zakupy dodatkowej odzieży ze środków „500+” lub odzież przekazywaną przez osoby z rodziny. Natomiast dokumentem księgowym potwierdzającym zakup odzieży ze

środków budżetowych jest faktura/rachunek/paragon, również potwierdzona własnoręcznym podpisem wychowanka;

- z uwagi na brak przepisów co do sposobu wydatkowania środków „500+” w placówkach zostały opracowane czytelne i przejrzyste procedury. Dzięki świadczeniu 500+ Dyrektor otrzymuje środki, które są wykorzystywane na realizację dodatkowych potrzeb oraz wpływają na zwiększenie szans edukacyjnych i rozwojowych wychowanków. Zdarza się, iż środki te przeznaczone są również jako dodatkowe kieszonkowe, za które dziecko może kupić drobne przedmioty lub artykuły, bez konieczności pobierania faktury, co w niektórych sytuacjach może stanowić dla dziecka znaczny dyskomfort (zakup lodów, zapiekane, pamiątek z wakacji, udział w imprezach szkolnych, koleżeńskich itp.);
- natomiast zakup żywności ma charakter incydentalny i dotyczy szczególnych sytuacji związanych z sytuacją rodzinną wychowanka i nie powinien być uwzględniony w protokole;
- ponadto należy podkreślić, iż przytaczane przepisy dotyczące § 16 ustawy z dnia 7 października 2022 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 2140) będą obowiązywać od 1 lutego 2023 r. i nie miały zastosowania do sposobu wydatkowania środków w okresie objętym kontrolą.

W związku z kontrolą sposobu gospodarowania świadczeniem wychowawczym 500+ wypłacanym i weryfikowanym przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, wnoszę o wyjaśnienie, czy środki pieniężne gromadzone na wskazanych przez placówki kontach, przeznaczone wyłącznie na świadczenie wychowawcze 500+ i nie będące jednocześnie dochodem budżetu gminy lecz przyznany na wniosek Placówki indywidualnym świadczeniem wychowawczym dziecka przebywającego w Placówce, podlegają kontroli wewnętrznej.

Tworzenie dodatkowych elementów polityki finansowej oraz rachunkowości (nowe konta i subkonta) jest niepotrzebnym, nieuzasadnionym tworzeniem nowych form rachunkowości na potrzeby trzech jednostek. Ponadto pociągnęłoby to za sobą zwiększenie zatrudnienia na potrzeby księgowości.

Otrzymują:

1 x Adresat

1 x A/a

